

Piatok prvého týždňa v pôstnom období

Rozjímanie na piatok prvého
týždňa v pôstnom období.

Navrhované témy sú: kritické
súdy a piate prikázanie; myslieť
si o druhých len to najlepšie;
Božia láska nás oslobodzuje od
závisti.

14.03.2025

„NOČNÁ STRÁŽ čaká na svitanie, ale
ty, Izraelu, čakaj na Pána, lebo v
Pánovi je milosrdenstvo, v ňom je

hojné vykúpenie“ (Ž 131, 7-8).

Kresťania dúfajú v Boha, ktorý je odpustenie a milosrdenstvo, chceme sa spolu s ním pozeráť na svet. Aj takto by sa dal definovať zápas o svätosť: toto postupné stotožňovanie nášho pohľadu s jeho pohľadom. Táto úloha sa začína očisťovaním našich srdiec, ku ktorému nás neustále pozýva v pôstnom období. Vieme však, že to nie je automatický proces. Niekedy sa nám môže zdať, že sme príliš náchylní k unáhleným úsudkom, že sa na veci pozeráme len z vlastného uhla pohľadu, neuvedomujúc si škodu, ktorú spôsobujeme druhým i sebe. Ježiš tieto hádky a nepriateľstvá spája s piatym prikázaním, ktoré prikazuje nezabiješ (porov. Mt 5, 21-24).

„Kto môže súdiť človeka? Celá zem je plná unáhlených súdov. Vskutku, ten, nad ktorým sme si zúfali, sa v najmenej očakávanej chvíli zrazu stáva najlepším zo všetkých“^[1]. Božie

kráľovstvo je medzi nami a Pán sám zaujme miesto sudcu. Prečo tak často upadáme do kritických súdov? „Aké ľahké je kritizovať druhých (...). Duch Svätý nás okrem toho, že nám dáva miernosť, pozýva k solidarite, k znášaniu bremien druhých. Koľko bremien je prítomných v živote človeka: choroba, nezamestnanosť, samota, bolesť... A koľko ďalších skúšok, ktoré si vyžadujú blízkosť a lásku našich bratov a sestier!“^[2].

NIE JE ĽAHKÉ deaktivovať vnútorný mechanizmus, ktorý nás vedie ku kritike, ale Duch Svätý nám môže dať svetlo, aby sme zistili, čo sa deje v našom srdci, keď sa objavia tieto negatívne emócie. „Zdvihnutý prst a posudzovanie, ktoré používame na druhých, je často znakom neschopnosti prijať v našom vnútri vlastnú slabosť, našu vlastnú

krehkosť. Iba milosrdenstvo nás zachráni pred obvinením žalobcu (porov. Zjv 12, 10). Preto je dôležité stretnúť sa s Božím milosrdenstvom najmä vo sviatosti zmierenia a zakúsiť pravdu a nežnú lásku“^[3].

Hlboké vedomie odpustenia, toho, že sme si nezaslúžili toľko dobroty od Boha, nás povedie k tomu, aby sme sa na druhých pozerali rovnako, láskavým pohľadom. Niekedy môže byť posudzovanie druhých prejavom presvedčenia, že si milosť zaslúžime, dôsledkom viery v Boha, ktorý nemiluje, ale platí odmenu.

Jedným zo spôsobov, ako sa vyhnúť upadnutiu do kritického posudzovania, je myslieť si o druhých vždy len to najlepšie. Svätý Tomáš Akvinský poukázal na to, že „môže sa stať, že ten, kto interpretuje v najlepšom zmysle, je častejšie oklamáný; ale je lepšie, keď je niekto oklamáný mnohokrát tým, že dobre zmýšľa o zlom človeku, ako keď je

oklamany zriedkavo tým, že zle
zmýšľa o dobrom človeku, lebo v
druhom prípade druhému krivdí, čo
sa v prvom nestáva“^[4]. Lepšie je
mýliť sa, keď človek zmýšľa dobre,
ako škodiť tým, že zmýšľa zle.

„Paradoxne aj zlý duch nám môže
povedať pravdu, ale robí to preto,
aby nás usvedčil. My však vieme, že
Pravda, ktorá pochádza od Boha, nás
neodsudzuje, ale nás prijíma, objíma,
podopiera a odpúšťa nám“^[5]. „Zvykni
si hovoriť srdečne o všetkom a o
všetkých,“ odporúčal svätý
Josemaría, „najmä však o tých, čo
pracujú v službe Bohu. Keď to nie je
možné, mlč! Aj ostré či nenútené
poznámky môžu hraničiť s
ohováraním alebo osočovaním“^[6].

„AK SI BUDEŠ, Pane, v pamäti
uchovávať nepravosť, Pane, kto
obstojí?“ (Ž 130, 3), pýtame sa spolu

so žalmistom. Je preto potešujúce
myslieť na to, koľko toho Boh
každému z nás odpustil, uvažovať o
jeho úplne bezhraničnej láske k nám
napriek našim zradám. Paradoxne
nás však závišť niekedy vedie k tomu,
že nás zarmucujú dobrá druhých,
najmä láska alebo pocty, ktorých sa
im dostáva. Keby sme si boli plne
vedomí Božej úcty ku každému z nás,
v našich srdciach by nebolo miesta
pre túto odchýlku.

Svätý Farár z Arsu povedal, že „keby
sme mali to šťastie, že sme slobodní
od pýchy a závesti, nikdy by sme
nikoho nesúdili, ale uspokojili by sme
sa s tým, že by sme oplakávali svoju
duchovnú biedu, modlili sa za
úbohých hriešnikov a nič viac, dobre
presvedčení, že Boh od nás nebude
žiadať zodpovednosť za skutky iných,
ale len za naše vlastné“^[7]. Pokiaľ sa
však nenaučíme radovať sa z dobier
druhých, z ich jasu, ktorý prevyšuje
naš vlastný, závišť nás bude

sprevádzať počas celej našej
pozemskej púte. Pre naše šťastie Ježiš
prijme nespravodlivý súd, ktorý
zraní jeho česť, aby sme boli
oslobodení od akéhokoľvek
odsúdenia; aby sme boli oslobodení
od samotnej potreby súdiť druhých a
posudzovať seba samých.

„Najsvätejšia Trojica korunovala
našu Matku. — Bohu Otcovi, Bohu
Synovi a Bohu Duchu Svätému sa
budeme zodpovedať za každé
zbytočné slovo. Ďalší dôvod prosiť
Pannu Máriu, aby nás naučila
rozprávať vždy v Božej
prítomnosti“^[8].

^[1] Svätý Augustín, *Kázeň 46*, o
pastieroch, 24-25.

^[2] František, *Audiencia*, 3-XI-2021.

^[3] František, *Patris corde*, bod 2.

[4] Svätý Tomáš Akvinský, *Summa Theologiae*, II-II, q. 60, a. 4, ad 1.

[5] František, *Patris corde*, bod 2.

[6] Svätý Josemaría, *Brázda*, bod 902.

[7] Svätý Farár z Arsu, *Kázeň o unáhlenom úsudku*.

[8] Svätý Josemaría, *Brázda*, bod 926.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/piatok-
prveho-tyzdna-v-postnom-obdobi/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/piatok-prveho-tyzdna-v-postnom-obdobi/)
(16.08.2025)